

เหา

ผู้เป็นเหามักมาด้วยอาการคันบริเวณหนังศีรษะ แต่อาจพบที่บริเวณอื่นได้ เช่น เkra ท้ายทอย ขมับ พบในผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย เนื่องจากผู้หญิงมีผมยาว

เหาเป็นโรคที่มีการแพร่ระบาดในกลุ่มที่มีสุขลักษณะและอนามัยส่วนบุคคลไม่ดี บางรายอาจมีอาการติดเชื้อแบคทีเรียซ้ำเติมที่ผิวหนัง ต่อมน้ำเหลืองข้างคอโต เมื่อตรวจดูบริเวณเส้นผมจะพบไข่เหาเกาะที่ตัวเส้นผมซึ่งต้องแยกจากรังแค โดยไข่เหาจะเลื่อนไปตามเส้นผมไม่ได้ จะเกาะติดแน่น ซึ่งต่างกับรังแค

เมื่อแน่ใจว่าเป็นเหาก็ต้องรักษาโดยวิธีการใช้หัวขี้ผึ้ง หัวตัวเหาและไข่เหาให้หลุดออกและใช้ยากำจัดเหา ที่หาง่ายคือ ดีดีที (DDT) ฉีดพ่น อาจต้องใช้ซ้ำใน 7 วันต่อมา

นอกจากนั้นควรให้การรักษาทุกคนที่ติดโรค สำหรับเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม และของใช้ควรทำความสะอาดโดยการต้มด้วยน้ำร้อนนาน 30 นาทีเพื่อฆ่าเหา

เหาบางชนิดอาจเกิดบริเวณลำตัวได้ พบในคนที่ไม่อาบน้ำเป็นเวลานานๆ เช่น พวกคนจรจัด คนเร่ร่อน พวกนี้ให้การรักษาเหมือนเหาที่บริเวณศีรษะ แต่ต้องขจัดเหาตามเสื้อผ้าโดยการต้มทำความสะอาดด้วยน้ำร้อนนาน 30 นาทีร่วมกับเช่นกันนะครับ

การกำจัดเหาสามารถทำได้ดังนี้(5)

- 1 ตัดผมสั้นหรือถ้าจำเป็นอาจโกนผมเพื่อให้ง่ายต่อการทำความสะอาดและกำจัดแหล่งที่อยู่อาศัยของเหา
- 2 สางผมโดยใช้หวีเสนียดซึ่งเป็นหวีที่มีซี่ของหวีถี่มากสางผมทุกวันๆละ 2-3 ครั้งซึ่งทำให้ตัวเหาและไข่เหาหลุดติดกับหวีออกมาถ้าหาจำนวนไม่มากวิธีนี้จะช่วยให้เหาหมดไปได้โดยไม่ต้องใช้ยากำจัดเหา
- 3 สระผมให้สะอาดทุกวันแชมพูที่นิยมใช้เช่นแชมพูยามาลาไทออนโดยชะโลมให้ทั่วศีรษะและหมักทิ้งไว้ 10 นาทีก่อนสระผมสามารถกำจัดตัวเหาและไข่เหาได้ซึ่งด้วยวิธีนี้สามารถซึมเข้าไปในเคอราตินของเส้นผมโดยจะคงอยู่ได้นาน 6 สัปดาห์จึงทำให้สามารถป้องกันการเป็นเหาซ้ำได้
- 4 ใช้ผลิตภัณฑ์กำจัดเหาที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับกระทรวงสาธารณสุขผลิตภัณฑ์กำจัดเหาได้แก่
 - 4.1 ประเภทสมุนไพรเช่นยาจุนไบหรือเมล็ดน้อยหน่าดำและคั้นกับน้ำหรือน้ำมันขมิ้นชันและโพลีเอทิลีนโพรพิลีน 3-4 ชั่วโมงจึงสระผมสมุนไพรสามารถฆ่าเหาได้แต่ไข่อาจจะถูกกำจัดไม่หมดจึงควรใช้ซ้ำร่วมกับการรักษาความสะอาดโดยการสระผมทุกวัน
 - 4.2 ประเภทสารเคมียารักษาเหาที่นิยมใช้ได้แก่ 25% เบนซิลเบนโซเอตและเบนซิลเฮกซะคลอไรด์ชื่อทางการค้าว่า "จากูติน" โดยใช้หมักผมทิ้งไว้ 12-24 ชั่วโมงแล้วสระผมให้ทำ

ติดต่อกัน 3 วันซึ่งยาทั้งสองชนิดสามารถกำจัดได้เฉพาะตัวเหาเท่านั้น ไม่สามารถกำจัดไข่เหาได้ดังนั้นต้อง
ใช้ยาดังกล่าวซ้ำอีกครั้งหลังจากใช้ครั้งแรก 1 สัปดาห์เพราะเป็นระยะที่ไข่เหาที่หลงเหลืออยู่จะฟักเป็นตัวอีก
ครั้งหนึ่ง

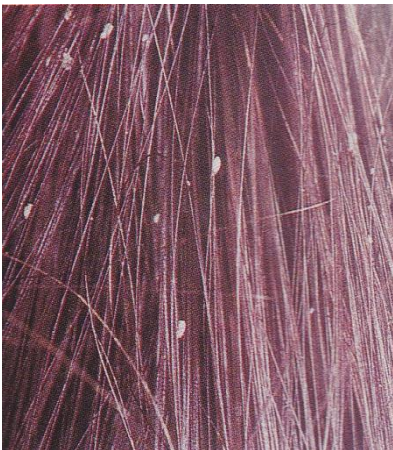
3. ถ้ามีการติดเชื้อที่หนังศีรษะให้พาเด็กไปพบแพทย์ซึ่งแพทย์อาจพิจารณาให้ยาปฏิชีวนะและยากุ่ม
แอนติฮิสตามีนเพื่อระงับอาการคัน

ข้อพึงระวังในการใช้ผลิตภัณฑ์กำจัดเหา

1. ถ้าหนังศีรษะเกิดการติดเชื้ออักเสบยังไม่ควรใช้ยากำจัดเหาเพราะจะทำให้เด็กปวดแสบได้ควรตัดผมให้
สั้นและสระผมให้สะอาดร่วมกับการใช้หวีเสนียดสางผมทุกวันและไปพบแพทย์เพื่อให้แพทย์รักษาการติด
เชื้อที่หนังศีรษะก่อน

2. ควรใช้ยาหรือผลิตภัณฑ์กำจัดเหาอย่างระมัดระวังและปฏิบัติตามคำแนะนำในฉลากเนื่องจากเด็กบางคน
อาจเกิดการแพ้ยาได้ดังนั้นจึงควรเลือกใช้ผลิตภัณฑ์กำจัดเหาที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับกระทรวงสาธารณสุข
หรือใช้ยาสมุนไพรกำจัดเหาแทนผลิตภัณฑ์ซึ่งเป็นสารเคมี

3. เด็ก/ผู้ปกครองอาจเกิดอาการเวียนศีรษะได้เนื่องจากยากำจัดเหามีกลิ่นแรงดังนั้นเด็ก/ผู้ปกครองควรสวม
มาสก์ก่อนขโลมยากำจัดเหา

ภาพที่ แสดงไข่เหาบนเส้นผม

ภาพที่ ภาพจากจุลทรรศน์
อิเล็กทรอนิกส์แสดงเหาเพศผู้

ภาพที่ ภาพจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแสดง
ไข่เหาซึ่งเกาะติดอยู่บริเวณเส้นผม